

Tyryyyşylei oopediti yrgenoor xereglexe!

Noormojoo ylyyen dyrygene

Kabaanskii rafoonol, Ser-giinske selsoveedei, Staalinalai neremzete kolxoozdo xyldele-rilze baigaa, Kabaanskii MTS-in traaktora brigaada bolbol ton hainhaar xydelmerilne. Ene brigadiin traktoriist nyxer Martiinov Ivan bolbol "Uni-versal" traktoraar noormojoo 207 procent dyrygeze, 4 yde-rei torço soo 166 kilogramm goriuuya ekonomilhon baina.

Bornoilogosh nyxed Biçitgov Viktor ba Frolov Grigoori gegsedi, oedeh xoorondono socialis sorenovaanilin doogo-vor batalza, noormojoo 115 pro-cent xyrter dyrygedeg baina. Tereşelen, seejalçig Paavel Kalašnikov bolbol seejalçig Sideelnikovitji socialis sorenovaanida urtaad, ydereigee noormijii 163 proc. bi myn seejalçig Sideelnikov noormo 110 proc. xyrter dyrygedeg baina.

S. Badmaajev.

Organizoovanno xydelmeri

Muxar-Siber. (Telefoonoor abtaba). Xabarai tarilgin talar, Sutain selsoveedei kolxoozud bolbol aimag dotoroo tyry-huurida baina. Tus selsoveedei, Staalinalai neremzete kolxooz (tyryleges Çerendor-zilev) xadaa oroocho kyltyy-renyeidege ertili tarilgiji main 2-to dyrygedeg, tere darii paar beledxelgiji exilhen baigaa. My-nœe, tus kolxooz bolbol 100 garan gektaa paar beledxeed baina.

Respyblikin tyryy MTS-yy-dei negen bolxo, Gaşain MTS-in traktoristka nyxer Aanna Jakilmova bolbol ene zilde ton hainhaar xydelmeriloe. Nyxer

Zybkoov.

Staxaanovska hara

Main 12-oi yder, Zagarain aimagai selsoveedyd, kolxoozuudai xydelberleged, brigadiirnuud ba kolxoozno aktiivai suglaan bolbo.

Tus suglaan xadaa xabarai tarilgiji tyryşini itooguud ba paar xaxalalga, ybehe xuriaal-gada beledxelgiji, zootechni-cheske barilganuuud talarai, zo-rlgonuud tuşaa xelsehen baina.

Aimagi tyryy kolxoozud bolbol oroocho kyltyyrenyeidege ertili tarilgiji dyryged, paar beledxelgiji xydelmeri-nydilji organizoovanno ja-pulza baina. Ziiseekede, Doo-do-Illxilin selsoveedei, Vorosilovo neremzete kolxooz xadaa negedexi riaadta paar xaxalalginga planiji SSSR-ei Verxoovno Soveedel III Seessilin neegdexe yder—main 25 boltor dyrygexe geze ujaga abaad, xydelmerilze baina.

BATUUJEV.

PROTIVOVODUŞNA OBORONA

Exilhen, xojordoxi imperialis-dai bolbol "front" ba "til" tuxai urdada baihan olgomzo-nuud, udxasanaara geene geze-ton todoor xarulaa.

1914–18 onuudta bolhon im-perialits dafnai hyylde, vójeenne-vozduşna xysenyd bolbol tygen teempeer urgadag ba-narizdag bolhon baina. Urda sagaxitai sasulbal, samoloo-duudai skorostin, aşaa teel-gen, deegyryr ba xolo nildel-gen, xemzeegyigeer urgaba. Samoliooduudai 500 klm. skoorost, 2000 klm. xolo nildelge, ba-8-10 klm. xyrter deegyryr nildelge bolbol aviaciin amza-tanuud bolno biše, xarin ene bolbol sag yrgelze urgahara baina. Hyylei xeden zilnyydte, kapitalis gyrenydytde bombardirovočno aviaciin nildelgiin şanarijii haizaruulxa jabadalda ton jixe anxar xandulagdan baina: bombovoi nagruuz-ka ba bombardirovçigluudai jabalgan raadius sag yrgelze jike bolno.

Froont deere ilaxada, tililiin udxasanaartai baihan bygedede eli medeetel baina. Tililiin bata bexin xadaa — ilat-tanuudai gol yslovinb bolno. Bata bexi biše, organizoovanno biše, aarag hulaar xydelmerilze baihan til bolbol froont deere xysed dyryre amzaltatai baiza şadaxagi. Tiime tula, tililiin ebedlige, dezorganizaacalga bolbol aviaciin ton şukala zorllonuudai negenliń bolno. Jil-

Oskooločno bombonuud bolbol protivnigai amita xisili dilen daraxlin tula uridşilar xaraalagdana. Teherxedeene bolbol, teherhen gazarhaa 200 meer rasstojaanida hydxeze şadadag, olon toonoi os-kolkonuudilji sasadag baina.

Zazigatelna bombonuud teherxedeene, ton ynder tem-peratureurijlji gargadag (3000 gradus xyrter): ene temperatuura tymer galagdagdag ba

Agaraai dobtolgohoo passiiv-na xamagaalgligli organizaacal-gada, passlivna xamagaalgligli meetodeer xynzonilli hurga-

БУРЯТ-МОНГОЛ ҮНЭН

Geraasimovska xydeloenili yrgedxelge—malazalda tezeeli baaza baiguulgiin zaloog myn!

Ujalganuudaa dyrygeze baina

Zagarai. (Telefoonoor abtaba). Zagarain aimagai kolxoozuud bolbol malazalda tezeeli bata bexi baazili baiguulgada ton jixe udxasanaartai baihan, oopedning-lygovood nyxer Geraasimovai iniciatiivili xaluu-naar demzeze, geraasimovska xydelende yrgeneer orolsozo bainad.

Onoxoin somono, "Kraasna Oopedning" kolxooz bolbol sabşangalai gazarai urgasiili deeşelyylxiin tylee, lygovood-kolxoozniq nyxer G. I. Xazazajevai oroldos-toigoor xydelmerilhenein re-yiltaadta, ybehe xuriaalginga 1938 ono plaaniji 110 proc. dyrygeze sadahan baina. Nyxer Xazazajev bolbol ene zilde lygovood-oopedning nyxer Geraasimovai oopedoro zebseglegdeze, ybehe xuriaalginga 150 proc. dyrygeze ujalg abza, Onoxoin ba Asagadii selsoveedydei byxii lygovooduudilji, sabşangalai urgasiili deeşelyylxiin tylee socialis sorenovaanida urihan baina. End-

Uha erjegsedei, teexniggydei ba milioraatornuudai, hajakan yngeren raioonno sovesçaani bolbol Xorilin aimagai lygovooduud-kolxoozniq ujalgai so-sorenovaanida urihan baina. Ende, Geraasimovai oopedili yrgeneer delgeriylixtiin ba sabşangalai urgasiili deeşelyylxiin tula todorxoi ujalgauud ab-tahan baigaa. My-nœe, xede xed-en kolxoozudai uhalalga ja-bulagdaza, kanaavuud seber-legdeze baina.

Soiduurov.

Lygovooduudai respyblikaanska sovesçaani

Main 13-nai yder, Ulaan-Yde Xudarilin selsoveedei, Moolotoovi neremzete kolxoozoo oopedning nyx. D. I. Semloonov ba busad lygovooduud jirebe.

Ene sovesçaanida respyblikiin solo lygovood-oopedning nyxer Vasili Alekseevich Geraasimov, Selengin aimagai, Vorosilovo neremzete kolxoozoi lygovood nyxer Sanzida-jev, Xiaagiti aimagai, Deede-

Xudarilin selsoveedei, Moolotoovi neremzete kolxoozoo oopedning nyx. D. I. Semloonov ba busad lygovooduud jirebe.

"Pytyt socializma" kolxoozoi tyryleges, ene sovesçaanida xabaadahan, nyxer Kyrbaatov bolbol sovesçaanii togtoolee be-xi baaza baiguulgada ton jixe udxasanaartai baihiliin temdeg-lebe.

Kolxooz byxende lygovood-cesko—gerasimovska zveno-nydilji organizovaalxa geze ene sovesçaanida deere togtoog-dohon baina.

Tus zvenoo xadaa nyxer Geraasimovai xydelmerilin staxaanovska oopeduudilji xeregleze, 50 gektaar gazarlii seberleze, ydobreene xeed, uhalaad, ybehe sabşalgiin yje xyrter erxim usragasai sabşalan bolgoko geze ujalg abaa.

Gebes, ene selsoveedei, zarim kolxoozud bolbol sovesçaanii togtoolei ydyrgenegi. Ziiseekede, "17-doxi Oktiabr" kolxooz bolbol malai tezeeler zil byri dutadag baibaş, spe-cialnaa zvenoonydilji mynœe xyrter organizovaalaagy baina.

Gen. Sibiriag.



ZURAG DEERE: Ulaan-Yde goorodoi Centraal-na raioonoi azalşadai koloonno main I-nei demon-traaca deere.

(Cernoovoi foto).

boombonuudai udxasanaar tuxai-

terenei nerei toodor xelene. Ximiliçeske boombonuud bolbol xoroto vesceestvo nydeer homologdog bai-

na. Xoroto vesceestvonydeboombonuud teherxede, agaarta xollsoddodog ba xoro-to-ufaatai ylen, manan bolşod baina. Aviaaca bolbol niutaguudilji xoroto vesceestvo nydey buzarlaxada bişenyd arşa-dabaraitai baina: tusxai priboornuudhava xoroto şengen zilnyydilji (iprit, liyizi) xaja-dag baina.

Aviaaciin xygzexeti negen xamta, agaraha dobtolgiin ajuulai urgaxatai xamta, myn baha protivovodduşna arga xeregseleñnyd yxgeze baina. PVO-goi (aktivna) gol xereg-

señnyd—istrebiletnie aviaaca

ba zenitne artilleri bolbol—

ton yder xygzeliyi tuila. Gebeş, teneeni zygzelte bol-

bol protivovodduşna oboro-

nin nemelle, passivna xereg-

señnydei şanarijii zaaxansı bai-

gadxa şadaxagi baina. Pas-

sivna xeregseñnyd bolbol kol-

lektivne (protivovodduşna ba-

ximiliçeske ybezeşençenyd, de-

gazilçionno, nergeen bodxool-

giin, pozaarna, sanitaarna ko-

maandnuud ba bişenyd), in-

dividyalaña ba protivoximil-

eske pakeedyd) bolzo xu-

baagdagdag jym.

Agaraai dobtolgohoo passiiv-

na xamagaalgligli organizaacal-

gada, passlivna xamagaalgligli

meetodeer xynzonilli hurga-

da, ton jixe anxaral tabig-daxa johoto. Xynzon bolbol dyte şadar baihan ybezeşicé tu-xai medexe johoto, tişgeed ybe-

şicinçee dotorxi suram praa-vilnuudta hurahan baixa johoto. Xynzonilli individiyalına,

protivoximiliçeske xamagaal-

gina xeregseñnydey (protivo-

gaazuud, protivoximiliçeske pa-

keedyd) xangalgada ba tere-

niili xereglexe johoto praa-vil-

nuudta serjoozno anxaral xan-

duulagdaxa ustartai bolno.

Aviaaciin hynlitin dobtolgi-

nuudai yslovinuudta, xynzon-

to pyunktin gerelei maski-

rovka xadaa ton jixe udxas-

anaartai baldag. Jixenyd gooro-

ka, xysed dyren baixada, te-

re bolbol deistvenne baidag,

"vozduşna trevoogin" sig-

naalar, gerelei byxii istooç-

niugudilji xaxxa şukala bai-

na: gerelnydilji, preeçenydilji x-

alaaxa priboornuudilji ba bise-

nydilji.

Vozduşna dobtolgo-

nuudai ylegdeñydiñilji ilkviða-

calgada xynzonilli beledxexe

asuudal, tereşelen ton jixe an-

xaralijii xeregledeg baina. Niu-

taguudai degazaçılıj Jubu-

xiin tula tymerle temesxin

tula, handarlijii hergeen tabi-

xaaljna komaandnuud baiguul-

daxa johoto. Ene xydel-

meride komaandnuudilji beled-

xelge bolbol erteñhee erxi-

legdeze johoto.

Xynzonilli protivovodduşna oboroondo beledxelgini talaar,

ton jixe zorilgonuud Osoavia-

ximil urda baina. Soveed pat-

road byxen, Osoaviaximil ak-

tiivna cleen baixa johoto.

Soveed grazdanilin byxen,

protivovodduşna oborooniin

meetodydilji şudalaxa johoto

—protivogaçılıj ba protivoxi-

miliçeske pakeedydilji xeregle-

ze şadaxa, şarkatahan gy, ali

xorondo gemteegdehne xynnyd-

te tyryşin tuhalamzili xyrgeze

baigaga hań, Jixenx